A°. 1857. N°. 273.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 18 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 14 November.

Berigten uit Konstantinopel melden, dat in Albanie eene zamenspanning is ontdekt, welke de Porte heeft genoopt om eene commissie naar Scutari te zenden, ten einde die zaak grondig te onderzoeken en de vereischte maatregelen te nemen tot behoud der openbare orde. Deze commissie heeft reeds een begin gemaakt met hare werkzaamheden en al dadelijk last gegeven om eene menigte personen in verzekerde bewaring te stellen, welker aantal, niet minder dan 400 wordt begroot, en waaronder zich ook lieden zouden bevinden, die uit Servie waren gekomen en de bevolking poogden aantesporen om geene belasting te betalen. Ook in Bosnie en in de Herzogewina, in welke landschappen gelijke ontevredenheid heerscht als in Albanie, zijn servische zendelingen bespeurd, zoodat de in Servie ontdekte en verijdelde zamenspanning ook ten aanzien van Turkije eene gevaarlijke strekking heeft gehad. De turksche Regering heeft intusschen geregelde troepen afgezonden met de last om voor het behoud der rust te waken, maar heeft tevens de bewindslieden bevolen om in het beheer der openbare aangelegenheden, en vooral op het stuk der belastingen, met matiging en regtvaardigheid te werk te gaan, en om een voorbeeld te stellen zijn ook eenige dezer ondergeschikte ambtenaren gevangen gezet.

— De agio van het zilver is heden tot 8¼ geklommen.

PARIJS, 16 Nvember.

Gisteren, bij gelegenheid van den verjaardag van Keizerin *Eugénie*, heeft de Keizer in het park te Compiègne eene wapenschouwing gehouden over de troepen der bezetting. De Keizerin en de Keizerlijke Prins hebben zich gedurende deze militaire plegtigheid vertoond voor een der vensters van het paleis, en zijn, even als de Keizer, bij het defileren der troepen, met geestdrift toegejuicht. De dag is besloten met een vuurwerk, afgestoken op kosten der stad Compiègne. De Keizerin heeft 2000 fr. gezonden aan de armen.

— Eene telegrafische depeche uit Turin houdt bijzonderheden in omtrent den aanvankelijken uitslag der algemeene verkiezingen in Sardinie. Tot dusver is de zege verbleven aan de zijde der liberalen. In de hoofdstad zijn al de liberale candidaten met eene zeer groote meerderheid benoemd. De liberalen houden zich overtuigd, dat de staatkunde van orde en vooruitgang, die steeds door den graaf *de Cavour* in toepassing is gebragt, door het legale land op eene afdoende wijze zal worden goedgekeurd. Te Genua heeft de oppositie de bovenhand behouden.

Wanneer het regtsgeding, ter zake der te Genua plaats gehad hebbende woelingen, voortgang zal hebben, is nog niet bekend. De bekende miss *White* is in vrijheid gesteld, wegens gebrek aan bewijs. Zij heeft last ontvangen om Sardinie binnen vijf dagen te verlaten. — Twee engelsche werktuigkundigen, die zich aan boord van de *Cagliari* hebben bevonden, op welker in vrijheidstelling de Engelschen niet zonder hartstogtelijkheid aandringen, zijn nog te Napels in verzekerde bewaring.

LONDEN, 14 November.

In de proclamatie, waarmede de gouverneur-generaal van Britsch-Indie de vermeestering van Delhi bekend heeft gemaakt, doet deze bewindsman het sterk uitkomen, dat deze hoogstbelangrijke uitkomst verkregen is vóór dat een der vele duizenden soldaten, die uit Engeland zijn afgezonden tot versterking van het indische leger, in Indie was aangekomen, en zonder dat de in het noordwesten verzamelde krijgsmagt van den generaal *Wilson* eenigen bijstand had ontvangen van de uit China en eenige britsche kolonien naar Bengalen gezondene troepen. Grooten en welverdienden lof zwaait hij ook toe aan den moed en de volharding van het dappere leger, hetwelk het punt, waar de opstandelingen het sterkst en het eendragtigst waren, heeft veroverd, en aan het beleid en de vastberadenheid van deszelfs dapperen aanvoerder, gelijk ook aan de trouw van de inlandsche hoofden en troepen, welke tot die vermeestering hebben medegewerkt.

LONDEN, 16 November.

Naar luid van de *Times* begint de onrust, welke ten aanzien der verwikkelingen van de geldmarkt heeft geheerscht, aftenemen. Men had gedacht, dat de Bank zich binnen de gestrengste bepalingen der wet zoude hebben gehouden, doch dit is niet gebeurd; de grens is eenigermate overschreden, weshalve van het Parlement eene verklaring van vrijwaring zal dienen te worden gevraagd. Het meerder bedrag beloopt 180,000 ponden, en is vermoedelijk dezen ochtend nog iets verhoogd, maar heden is aan de Bank geene afgift van gouden munt gevraagd.

De berigten uit Nieuw-York, door de *Northstar* aangebragt, luiden gunstiger.

— In een brief uit Hongkong, van 25 September, wordt de aankomst gemeld van lord *Elgin*, die voornemens was om zich naar Shangaï te begeven, doch omtrent welks voornemens om den strijd met China tot een goed einde te brengen, nog niets zekers bekend scheen te zijn.

BRUSSEL, 16 November.

Terwijl eenige clericale dagbladen blijven volhouden, dat men van het tegenwoordige ministerie *Frère-Rogier* geen programma te wachten heeft, wordt thans van eene liberale zijde verzekerd, dat de partij van de reactie zal bespeuren, dat zij zich ook in dit opzigt weder vergist. Zij behoeft slechts gedurende eene maand geduld uitteoefenen en zal alsdan uit 's Konings aanspraak vernemen, wat de ministers willen en waarvoor zij de ondersteuning der Kamers zullen verlangen. De liberalen zijn overtuigd, dat het nieuwe ministerie alsdan zich op eene wijze zal verklaren, waarover de clericale partij zich in 't minst niet zal hebben te verheugen, en vinden het zeer bespottelijk, dat een clericaal dagblad zich het regt aanmatigt om het ministerie als 't ware te interpelleren ter zake der niet uitvaardiging van een programma.

Het dagblad *l'Emancipation* heeft zich dezer dagen de uitdrukking veroorloofd, *dat de liberale partij in de loterij heeft gespeeld en een olifant heeft getrokken.* Het liberale hoofdorgaan *l'Indépendance* trekt zich deze uitdrukking aan en antwoordt, dat die olifant in elk geval ligter te dragen zal zijn dan de geldsommen, die de geloovigen zullen moeten opbrengen, naar luid der besluiten van de ten huize van graaf *de Merode* gehoudene vergadering, tot het schragen der *clericale populariteit* in de provincien.

Allerwegen begint men zich inmiddels tot het voeren van den electoralen strijd voortebereiden. De katholieke partij heeft, naar men in de dagbladen leest, 12000 fr. ter beschikking gesteld voor de ondersteuning der clericale candidaten in het arrondissement van Aalst. De clericale partij te Namen heeft bijna al de huurrijtuigen in beslag genomen, om dezelve op 10 December ter beschikking der kiezers ten platten lande te stellen. De liberalen zeggen, dat die kiezers, na te hebben gestemd, zeer zeker goed zullen worden onthaald en de clericalen die lieden zoozeer zullen verwennen, dat zij nooit zullen willen medewerken tot de invoering der door de geestelijke hoofdleiders zoo vurig gewenschte kantonnale verkiezingen.

Onder de Gedeputeerden, die zich zullen terugtrekken wordt de graaf *de Renesse* genoemd. Het dagblad *l'Emancipation* zegt, dat ook de heer *de Steenhault* niet weder in aanmerking verlangt te komen. De heer *de Steenhault* behoort, naar men meldt, tot de weifelende leden en zou thans overhellen tot de liberale partij, na zich in Mei aan de clericale partij te hebben aangesloten en zelfs, in een aan de redactie van *l'Emancipation* geschreven brief, zich zeer hevig over de oproerige manifestatien te hebben uitgelaten.

Te Leuven heeft de clericale partij haar woord reeds gesproken tot de kiezers. De oproeping is uitgegaan van eene vereeniging, zich noemende: „Het committé der constitutionele en behoudende Associatie in het arrondissement Leuven."

In deze toespraak worden de kiezers opgeroepen om de godsdienst, de constitutie en de nationaliteit voor een onvermijdelijken ondergang te behoeden. Hun wordt aangekondigd, dat de liberalen, bij hunne ontembare eerzucht, geweld hebben te baat genomen om de door de constitutie gewaarborgde wettelijke orde van zaken te verbreken; — dat daarop de verkiezingen der gemeente-besturen zijn gevolgd, die alleen van plaatselijk belang zijn, doch aan welke men ten onregte eene staatkundige kleur heeft gegeven, en daarmede de denkwijze van eenige steden heeft doen doorgaan voor de uitdrukking van de openbare meening van geheel het land; — dat men alzoo de steden van den tweeden rang en vooral het platte land, 't welk drie vierden uitmaakt van het legale land, te weten, van de stemgeregtigden, met een verachtelijk stilzwijgen is voorbijgegaan; — dat op deze wijze eenige steden aan geheel Belgie de wet willen stellen; — dat het ministerie *de Decker* den misslag heeft begaan van daaraan toetegeven, in stede van, vertrouwende op de ondersteuning eener katholieke meerderheid, de teugels van het gebied in vaste handen te houden, maar dat men vertrouwt, dat de kiezers, indachtig aan hunne godsdienst, aan hunne waardigheid, zich over de hun aangedane beleediging zullen wreken, en geene andere dan behoudende Afgevaardigden zullen kiezen.

— Het zeggen is, dat de ministers eene vermindering van het belgische leger denken voortestellen.

BRUSSEL, 17 November.

Niet alleen wordt een ministerieel programma met eenig ongeduld verwacht door de liberalen, maar ook de voorstanders der beschermende regten zien eene zoodanige verklaring met belangstelling te gemoet. In Gend, de stad, waar die voorstanders in grooten getale worden gevonden, is men niet zeer tevreden over de komst van den heer *Frère* aan het hoog gezag. Gend is volstrekt niet in het Kabinet vertegenwoordigd, en men vreest, dat de belangen der industrie aan de eischen der voorstanders van de vrije handels-beginselen zullen worden opgeofferd.

Volgens *le Télégraphe*, het orgaan van den gewezen minister *de Decker*, zou het ministerie gaarne zien, dat de baron *de Vrière* tot lid van den Senaat werd benoemd. De heer *van Schoor* zou daartoe de hand willen leenen, door zich de candidatuur voor de Kamer der Gedeputeerden te laten welgevallen.

De heer *de Steenhault* verklaart thans openlijk, dat hij zich niet weder in deze hoofdstad als candidaat zal stellen.

's GRAVENHAGE, 17 November

Bij besluit van 28 Augustus heeft Z. M. de Koning, op het verzoek van *C. E. Robbers* te Amsterdam, bewilliging verleend tot het, overeenkomstig de daarbij overgelegde statuten, oprigten van een vennootschap, onder den naam van *Binnenlandsche schroef-stoomboot maatschappij.*

— Ten aanzien van de laatstelijk uit O. Indien ontvangen berigten, is van Regeringswege het volgende medegedeeld:

„Met de gisteren avond alhier aangebragte landmail-brieven van de laatste helft der maand September jl. zijn wederom gunstige berigten omtrent den staat van rust in Nederlandsch Indie ontvangen.

„De felle droogte op Java, waarvan in het vorig berigt is melding gemaakt, bleef aanhouden, hoezeer hier en daar eenige weldadige regenbuijen zijn gevallen.

„Uit een door den resident van Samarang, in het begin van de maand September, persoonlijk ingesteld naauwkeurig plaatselijk onderzoek in de streken zijner residentie, waar de padi-aanplantingen hadden geleden, is gebleken, dat in de afdeeling Demak en Grobogan, wel is waar, ruim 16,400 bouws padi zijn mislukt, maar dat desniettemin geene vrees voor gebrek behoeft te worden gekoesterd. De vorige rijstoogst was zoo ruim, dat de bevolking thans nog van rijst uit dien oogst voorzien is. De resident had onder de dorpsbewoners vele bewijzen van welvaart aangetroffen; een toestand, die stof tot blijdschap oplevert, wanneer men zich herinnert den nood, die in vroegere jaren, ten gevolge van schaarschte van voedingsmiddelen, in die streken heerschte; terwijl deze gunstige gesteldheid almede getuigt van den ijver en het overleg de europesche ambtenaren en inlandsche hoofden, in het ten uitvoer leggen der bevelen van de Regering, waarvan de strekking was, soortgelijke rampen voor den vervolge zoo veel mogelijk te voorkomen.

„De te Salatiga (residentie Samarang) bestaande Javaansche Christen-gemeente telt thans reeds zes en veertig leden, waaronder een en dertig volwassenen, en volgens een berigt van den resident van Samarang is het gedrag der tot het Christendom overgegane Javanen onberispelijk.

„In de residentie Rembang wordt de vrije tabakscultuur op tamelijk vrij uitgebreide schaal ondernomen. Het vooruitzigt bestaat, dat eerlang de hoeveelheid vrijwillig aangeplanten tabak die van den contracts-tabak zal overtreffen. De tabak wordt van den planter ingekocht en bij de levering van elke plant betaald. In 1856 heeft de bevolking op die wijs verdiend de som van *f* 243,615—60, ongerekend de verdiensten aan materialen en arbeidsloonen, voor het allerwege oprigten van drooglloodsen. Dat dit veel welvaart onder de bevolking verspreidt, behoeft naauwelijks gezegd te worden, en het laat zich ook begrijpen, dat de tabaksondernemingen aanzienlijk in waarde zijn toegenomen.

„Het vooruitzigt bestaat, dat weldra ook in andere residentien de tabakscultuur meer en meer eene volkscultuur zal worden.

„Ook van de buitenbezittingen luiden de tijdingen gunstig; 's gouvernements regten worden er met klem gehandhaafd en pligtmatig geëerbiedigd.

„Op aanmaning van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden heeft de vorst van Sawito eene schadeloosstelling uitgekeerd aan den eigenaar van een vaartuig, dat op zijne kusten gestrand en geplunderd was.

„De vorsten van Celebes betoonen hoe langer hoe meer geneigdheid van toenadering tot het gouvernement, hetwelk wordt toegeschreven eensdeels aan onze meerdere bemoeijenis met de tot ons in betrekking staande Rijken; anderdeels aan onze in den aanvang dezes jaars aangenomene vaste houding tegenover Boni.

„De organisatie van het bestuur in de chinesche districten op Borneo 's Westkust, en hunne onderwerping aan het regtstreeksch toezigt van 's gouvernements ambtenaren blijken doeltreffend te zijn. De aangelegde wegen bevorderen de veiligheid en het onderling verkeer; terwijl vele vroeger door wildernissen ontoegankelijke streken thans worden ontgonnen, zoowel door Chinezen, als door Maleijers, die, nog voor weinige jaren, zich in die districten niet veilig konden neerzetten.

„In de verwijderde Bovenlanden van de Kapoeas neemt de handel op Pontianak bijzonder toe. Allerhande boschproducten worden in groote hoeveelheid afgevoerd en vinden eenen gereeden uitweg. Dit is het gunstig gevolg van de veiligheid, die de handelaar, sedert onze vestiging te Sintan en elders langs de Kapoeas, ondervindt.

„In de Wester-afdeeling van Borneo wordt door de Chinezen de katoenteelt beproefd en de koffijaanplant uitgebreid, terwijl in de zuidelijke afdeeling door den civielen gezaghebber mede eene kleine koffijplantaatje is aangelegd, om de bevolking, die niets zonder voorbeeld onderneemt, tot het cultiveren van koffij aan te moedigen.

„De tijdingen omtrent de vrije peper-cultuur in het district Baros (residentie Tapanoeli, Sumatra's Westkust) zijn allergunstigst. Reeds in de eerste helft van dit jaar had men aldaar 962 pikols peper uitgevoerd, en men berekende dat, binnen drie jaren, Baros 2000 pikols 's jaars zal kunnen leveren. In Palembang (in welks bovenlanden de rust is wedergekeerd) verkrijgt de katoenteelt meer en meer uitbreiding.

„De Sultan van Sambalioeng (Borneo's Noord-oostkust,) die met eenen befaamden zeeroover heulde, is tot zijnen pligt gebragt. Eene zending van den resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, met Z. M. stoomschip *Celebes* en schoener *Sijlph*, is voldoende geweest, om, zonder tot vijandelijkheden over te gaan, den Sultan en de hoofden voldoening te doen geven voor hunne misdragingen, en het landsbestuur zoodanig te doen regelen, dat vooreerst geene vrees voor afwijking van de contracten met het gouvernement bestaat.

„Van zeeroof wordt voortdurend niets vernomen.

Het berigt dat de factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij betrekkingen heeft aangeknoopt met Siam, is met belangstelling vernomen. Niet alleen zal hierdoor nieuw voedsel gegeven worden aan den handel van Nederlandsch Indie, maar ook het vooruitzigt is geopend, dat een voor handel en nijverheid belangrijk artikel naar Nederlandsch Indie zal worden overgebragt. Men bedoelt de tsai, of zoogenoemden groenen indigo. De factorij

heeft hare hulp toegezegd om zoo mogelijk van deze plant eenige exemplaren naar Java over te brengen."

— Betreffende het ontwerp Lt. A, door de Regering, voor de bevordering van den aanleg der spoorwegen, aangeboden, heeft men er, naar luid van het voorloopig verslag der commissie van rapporteurs, in de afdeelingen der Tweede Kamer veel belang in gesteld om met zekerheid te weten, of aan de aanneming van dit ontwerp, in de schatting van het bewind, de goedkeuring van het geheele ontwerp, ten aanzien van den aanleg van het spoorwegen-net begrepen zoude zijn; — in welk geval niet een der leden, welke aan het onderzoek hadden deelgenomen, het zoude kunnen goedkeuren.

Men heeft het alzoo noodzakelijk geacht, dat nu reeds in dit ontwerp alleen de *hoofdlijnen* zouden worden aangewezen, welke de Regering voorloopig zoude willen laten opnemen, en waarvoor ondersteuning van Staatswege in aanmerking zoude kunnen komen, doch met bepaalde uitsluiting van het denkbeeld van aan de uitvoering der werken de hand te leggen. Men wilde daardoor de mogelijkheid vermeden zien, dat de Wetgevende Magt van lieverlede, en zonder de grenzen van het te brengen offer te kunnen overzien, tot de uitvoering van sommige ontwerpen werd medegesleept.

Men heeft verlangd, geenszins onpervlakkige opnemingen der gronden, maar goede en gegronde begrootingen van kosten, en ramingen van vermoedelijke ontvangsten, ten einde aan de ondernemers de gelegenheid te verzekeren om de kansen van aanleg en dienst behoorlijk te kunnen overwegen. Men heeft ook met eenig leedwezen bemerkt, dat de Regering niet voornemens is om de dienst van militaire ingenieurs daartoe te bezigen, als welke, naar luid van het verslag, met zeer onbeduidend werk van bloot opzigt en onderhoud belast, hunne talenten met vrucht aan dit onderwerp zouden kunnen besteden.

Enkele leden hebben zich voor het behoud van het spoorweg-fonds verklaard, deels omdat men daardoor, bij het ondersteunen van den aanleg van spoorwegen, niet genoodzaakt zoude worden om de staats-begrooting te verhoogen; — deels om dat het ten allen tijde, even als bij de muntbiljetten, tot een waarborg zoude kunnen strekken van eventueel te ondernemen leeningen.

De groote meerderheid heeft zich verklaard tegen de oprigting van een dergelijk fonds. Zij heeft erkend, dat daarop geenszins de gebreken zouden kleven, welke in een vroeger tijdperk aan de fondsen eigen waren, om dat over de in hetzelve opgenomen middelen niet dan bij de wet zou kunnen worden beschikt, maar meenden toch, dat men, met een dergelijk fonds, den waren staat der geldmiddelen zou verwarren en bemantelen. Gelijk in het verslag is aangemerkt, begrijpen deze leden, dat schuld, die eenmaal door den Staat is aangekocht, reeds door confusie is vernietigd, en dat het verkoopen van die schuld niets anders zoude zijn dan het scheppen eener nieuwe schuld.

Sommige leden hebben, met betrekking tot het ontwerp in 't algemeen, gemeend, dat het wenschelijk zou zijn, dat de splitsing van de noorderlijke lijn niet bij Meppel, maar nog hooger op (naar de zijde van Leeuwarden en Groningen) mogt plaats hebben, en dat die lijn, zuidwaarts verlengd, steeds op den regter-oever van den IJssel mogt worden aangelegd, ten einde daardoor het bouwen van vaste bruggen over die rivier te voorkomen. Andere leden hebben den aanleg van dergelijke bruggen daarentegen als zeer wenschelijk en zelfs noodzakelijk beschouwd. De eerstgenoemde leden hebben om het ontwerp tot de allerengste grenzen te brengen, begrepen, dat daarin geene melding behoorde te worden gemaakt van die wegen, welke met de bestaande wegen konden mededingen. Zij hebben daarbij doen opmerken, dat een weg van Utrecht naar Zwolle en Rheine een mededinger zoude zijn van den weg van Zevenaar naar Rheine, voor welken, zonder subsidie van den Staat, concessie is verleend; — dat de weg van Vlissingen naar Venlo een mededinger zou zijn van den Rhijn-spoorweg; de weg van Utrecht naar Breda een mededinger van dien van Rotterdam naar Breda; een weg van Breda naar Turnhout, een mededinger van den weg van den Moerdijk naar Antwerpen; een weg van Tilburg naar Maastricht, een mededinger van een weg van laatstgenoemde stad naar Roermond en Venlo.

De meergenoemde leden hebben verder begrepen, dat de aansluiting van een weg van Vlissingen naar Venlo aan het nederlandsche spoorweg-net wel met een locaal en met een duitsch belang in verband kan worden geacht, maar geenszins met een nederlandsch belang; dat het niet billijk zoude zijn, dat van den Staat, die reeds zoo veel offers aan den transito-handel naar Duitschland had gebragt, nog nieuwe offers worden gevergd, voor den aanleg van belangrijke werken op de Zeeuwsche-stroomen, ten einde den expeditie-handel nog meer te bevoordeelen; — en de duitsche nijverheid nog meer uitwegen te verschaffen, en dat alles ten koste van de nederlandsche schatkist. Zij willen geenszins, dat de Regering den aanleg van dergelijken weg zal verhinderen, of belemmeren, maar beweren, dat daarvoor geene aanspraak kan worden gemaakt op het publiek vermogen.

Wat de lijn van Amsterdam naar den Helder, en van Alkmaar naar Haarlem betreft, heeft men twijfel geopperd, of dergelijke aanleg wel in de hoofdstad wordt verlangd, en heeft men den aanleg van den laatsten bepaaldelijk een locaal belang genoemd. Ten aanzien van den weg van Woerden naar Leyden, ter aansluiting van den Hollandschen-spoorweg aan het spoorweg-net, heeft men bedenking gemaakt, omdat daaraan onderstand verknocht zou zijn, wegens de versmalling van het spoor. Daartegen is echter aangemerkt, dat men, bij den aanleg van dien weg, genoodzaakt is geworden tot het daarstellen van het breede spoor, tengevolge waarvan die weg thans van de andere is afgescheiden.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer zijn heden van de zijde der Regering ontvangen, 1° een ontwerp op de herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer: 2° een ontwerp, ter vaststelling van tijdelijke maatregelen, betreffende het bedrag dezer regten, en 3° de regeling van het fonds voor den verkoop van domeinen over 1857.

Het eindverslag over het ontwerp op de amortisatie van schuld is gereed, en de Kamer heeft besloten om den 20sten aanstaande over dit onderwerp te beraadslagen.

Daarop zijn de beraadslagingen geopend over de staatsbegrooting voor 1858. Vermits geen der leden het woord heeft gevraagd over de algemeene beschouwingen, zijn de discussien daarover dadelijk gesloten.

Ook het *eerste* hoofdstuk (Huis des Konings) is, zonder woordenwisseling, eenstemmig aangenomen.

Het *tweede* hoofdstuk (betreffende de hooge collegien van Staat) is almede eenstemmig, zonder beraadslaging, door de 52 aanwezige leden goedgekeurd.

Bij de beraadslaging over het *derde* hoofdstuk (de Buitenlandsche Zaken) heeft de heer *Godefroi* eenige inlichting verlangd, ten aanzien van den handel met Napels, in het belang van den suikerhandel, op welken men gelijke bevoorregting meent te kunnen vorderen, als aan anderen, bij voorbeeld aan Spanje, wordt toegekend. — De spreker heeft ook inlichting verlangd over de aansluiting aan de pruissische spoorwegen, ten aanzien van het oponthoud, aan 't welk men daarbij is blootgesteld.

De heer *Sloet* heeft verlangd te vernemen wat er, na de afschaffing van den Sondtol, is van den Stade-tol. Die spreker heeft ook gewezen op het belang van den handel met Siam en gevraagd, of men bedacht is op het sluiten van een handels-tractaat met dien Staat.

De heer *Meylink* heeft herrinnerd aan het gebeurde, betreffende de aftapping van het Maaswater, de bevloeijingen, en de daar uit geboren bezwaren, maar heeft het niet geraden geoordeeld, deze aangelegenheid in eene openbare vergadering te behandelen.

Dien tengevolge is de beraadslaging der Kamer met geslotene deuren gedurende een zeer geruimen tijd voortgezet.

Bij het hervatten van de openbare beraadslaging heeft Z. E. de minister de verlangde inlichting gegeven, ten aanzien van Napels, den Rijn-spoorweg, den Stade-tol, en den handel op Siam, en daarop zijn de algemeene beschouwingen gesloten. De verschillende artikelen zijn goedgekeurd, doch de Vergadering heeft begrepen de beraadslaging over de bevloeijingen nog op morgen met geslotene deuren te moeten voortzetten.

HAARLEM, 17 November.

De gouverneur-generaal van Neerlands Indie heeft in het *civiel departement*,

Benoemd tot resident van Ternate C. Boscher; tot resident van Kadoe G. M. v. d. Graaf; tot commies bij de regten te Pekalongang J. S. L. Hurrelbrinck; tot president van den raad van Justitie te Batavia mr. P. F. Filz; tot president van den raad van Justitie te Samarang T. H. v. Rees; tot subs. van den off. te Samarang mr. G. F. Essers, tot lid van den raad van Justitie te Samarang mr. C. W. H. v. Schelle, tot lid der rekenkamer J. W. v. Weelderen, tot secretaris G. H. Rensing; tot ads. resident van Tebing Tingie, Palembang, J. C. baron van Heeckeren v. Walien; tot secretaris van den res. te Banjoemaas W. C. Happé; tot ontvanger voor de successie van onchristenen te Batavia jhr. W. H. du Peyrou v. Breugel;

Ontheven, eervol, met wachtgeld, de bootmeester te Soerabaija B. Jensen; eervol, op verzoek, de controleur te Kedierie J. F. Riesz.

Bij het *militair departement*.

Benoemd, tot eersten luitenant bij de genie A. J. H. v. Kappen; bij de infanterie tot tweede luitenants H. M. Voigt, A. Peltzer, J. Hamilton of Silvertonhill, A. E. Mertens, A. Stokhuysen, F. K. Martin, J. H. Elburg, L. C. Blanken, J. H. Koch, J. C. v. Blokland;

Geplaatst bij het 11de batt. de 2de luit. P. v. d. Wijden en C. H. Rijnders;

Ontslagen op verzoek, eervol, de adj. intendant J. Revius.

Bij het *marine departement*.

Benoemd, tot commissaris van het loodswezen te Soerabaija jhr. C. J. Blois v. Treslong.

Den 14den dezer heeft dr. *W. T. R. Suringar*, onlangs tot buitengewoon hoogleeraar in de kruidkunde aan de hoogeschool te Leyden benoemd, zijne betrekking aanvaard, met het houden eener openbare redevoering over: „De beteekenis der planten-geographie en den geest van haar onderzoek".

— De *Gron. Cour.* meldt, dat curatoren der Hoogeschool te Groningen voor de benoeming van een buitengewoon hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit eene voordragt hebben opgemaakt, waarop geplaatst zijn de heeren mr. *O. van Rees*, adv. te Utrecht, en mr. *E. van Voorthuyzen*, lid der Eerste-Kamer, te Maarseveen, en dat, nadat de laatstgenoemde verklaard had, in geval van benoeming, het professoraat niet te zullen aannemen, de voordragt is aangevuld met den heer mr. *Cappeyne van de Cappello*, adv. te 's Gravenhage.

— In den nacht van den 13den op den 14den dezer, overleed te Lisse de kunstschilder *Cornelis Kruseman*, commandeur der orde van de Eikenkroon, ridder der orde van den Nederl. Leeuw. Gedurende zijne lange kunstenaars loopbaan, die hij reeds zeer jong intrad, schilderde hij een tal van stukken. Tweemalen bezocht hij Italië. Als portretschilder muntte hij uit en hij beoefende dat genre zoowel hier te lande als in den vreemde. Maar zijne lievelingsstudie was de historische en bijbelsche kunst, die hij langen tijd in Nederland schier alleen vertegenwoordigde.

— Gisteren, maandag, 16 November, is alhier te Haarlem op eene allezins feestelijke wijze ingewijd de in de Lange-Bagijnestraat nieuw gebouwde zaal van het gezelschap of de societeit, welke onlangs hier ter stede is opgerigt onder de zinspreuk: *de Vereeniging*. Deze societeit, tellende omstreeks 120 leden, behoorende tot den deftigen burgerstand, heeft ter bijwoning der openings-plegtigheid een aantal inwoners uitgenoodigd, die gaarne zijn opgekomen en met belangstelling de bijzonderheden der feestviering hebben gevolgd.

Nadat een der leden van het bestuur de aanwezigen op eene gepaste wijze had toegesproken, — het doel, 't welk tot den bouw van de zaal aanleiding had gegeven, had uiteengezet en hulde had toegebragt aan al diegenen, welke 't zij als bestuurders, 't zij in andere opzigten hadden bijgedragen tot de bereiking van dat doel, — is een feestzang uitgevoerd, voor deze gelegenheid gecomponeerd door een der ijverigste dilettanten dezer stad, onder diens leiding, door een welbezet mannenkoor. Daarop is een luisterrijk concert gevolgd, waarbij dat mannenkoor zich bij herhaling met welverdienden bijval heeft doen hooren. Het instrumentale gedeelte was opgedragen aan het bekende uitstekende gezelschap van den amsterdamschen toonkunstenaar, den heer *Ed. Stumpff*, die zijnen elders verkregen roem ook hier heeft gehandhaafd.

De muziekale plegtigheid is geëindigd met het aanheffen van drie coupletten van het volkslied onder de luide bijvals-betuigingen van het talrijke aanwezige publiek. — Daarop is een bal gevolgd, 't welk tot laat in den nacht heeft voortgeduurd. De nieuwe, voor omstreeks 600 personen ingerigte, smaakvol aangelegde en goed met gas verlichte zaal, heeft op allen, die de feestviering hebben bijgewoond, den aangenaamsten indruk gemaakt. Buiten twijfel zal die zaal veel bijdragen tot verhooging van het genoegen der leden van *de Vereeniging* en hunne betrekkingen. Vermits het echter is gebleken, dat zij ook bij uitstek goed berekend is voor vergaderingen van verschillenden aard, zal dezelve welligt in het algemeen van nut kunnen zijn voor deze stad, welke tot dusver verstoken is geweest van het bezit eener genoegzaam aan de vereischten voldoende ruime gehoorzaal.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 November. Den 16den dezer in Texel binnengekomen: *Provincie Overijssel*, Veldhuis, Dundee; *Hendrik Pieter*, Vil en *Jantina Jetskelina*, Niehof, beide van Newcastle; *Rapid*, Hazard en *Cynthia*, Rau, beide van Sunderland; *Jan Hendrik*, Slager, St. Petersburg; *Romado Romida*, Wibbert, Koningsbergen; en uitgezeild: *Dolphijn*, Hazewinkel, Triest; *Maria*, Dijk, Gibraltar; de stoomb. *Ondine*, Bordeaux; *Stad Workum*, Stenders, Londen; *Ellen*, Shakeshaft, Middlesbro; *Ugie*, Pritchard, Newcastle; *Tartar*, Sutton, Sunderland; *Wilhelmine Elise*, Pribee, Hartlepool; *George Svendrup*, Berentsen, Bergen; *Emanuel*, Sanne, Fredrikstad. Wind o.

Den 16den dezer in Helvoet binnengekomen: *Albion*, van Hee, Newcastle; en uitgezeild: *Johanna & Louise*, Popken, Padang, is op de reede teruggekomen; *Tollens*, van Rossen, Batavia; *Arend*, Goosens, Curaçao; *Catharina*, Duintjer, Belfast, de beide laatsten zijn op de reede teruggekomen. Wind o. n. o.

Den 4den Oct. te Singapore binnengekomen: *Cornelia & Henriette*, van der Mey, Cardiff, alles wel aan boord; en uitgezeild: 31 Sept. *H. Vinceutius van Paulo*, de Groot, Newjork.

Den 14den Oct. te Bombay binnengekomen: *Copernicus*, Visser, Sunderland.

Den 17den Sept. van Buenos Ayros uitgezeild: *Christiaan Louis*, de Vos en 30 dito *Valerius Lodewijk*, Harkema, beide n. Antwerpen.

Den 2den Oct. van Rio de Janeiro uitgezeild: *Koerier*, Rotgans, Kaap de Goede Hoop.

Den 20sten Oct. te Suriname binnengekomen: *Sagitta*, Bakker en *Amsterdam*, Wehdemeijer; 21 dito *Schuringa*, Engelsman, alle 3 van Amsterdam; en uitgezeild: 10 dito *Anna*, Bos, Amsterdam.

Den 13den Oct. te Saramacca binnengekomen: *Voorwaarts*, Kikkert, Amsterdam.

Den 19den Oct. te Havana binnengekomen: *Zuiderzee*, de Jong, Harlingen.

BAHIA, 19 October. De Nederl. brik *Maasland*, kapt. Post, van Buenos Ayros naar Fernambuck, is op Rio Reale verongelukt.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

17 *November* 1857. 4½ *ure*.

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. Thesaur.	—	—		*Polen* O. 4 p	76 5/16	⅜	—
„ N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ „	—	—	—
W. Schuld 2½ p	62 3/16	5/16	62¼	„ A. 3½ „	195	—	—
„ . 3 „	73¾	13/16	—	*Oostr.* O. G. 5 „	—	—	—
„ . 4 „	95⅜	7/16	95⅜	„ „ 4 „		—	—
Amort. Sd. 3½	87⅞	88	—	„ Met. 5 „	70	¼	70 3/16
Handl. Ms. 4½ „	137	138	137¾	„ R. A. 5 „	82¾	83¼	83⅛
O. Leen. 4 „	—	—	—	„ N. 5 „	72⅛	7/16	72 5/16
Holl. Spw. . .	—	.	—	„ 54. 2½ „	36 9/16	11/16	36⅝
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *f*	1057	1060	—
Rijn Spw. 4½ „	98⅞	99	—	„ . . „	—	—	—
M. Wld. 4 „	60½	—	—	„ 4 p	305	—	—
Belg. C. 2½ „	.	—	—	*Nap.* L. B. 5 „	—	—	
Cert. R. 2½ „	49¾	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	—
Frkr. Cert. 3 „	—	—	—	*Den.* O. L. 5 „	.	—	—
Spanje O. 1½ „	24¼	5/16	—	„ 3 „	—	—	—
Obl. . . 3 „	—	-	—	*Brzl.* 24. 5 „	—	- -	- .
„ B. 3 „	35 7/16	⅝	35½	39. 5 „	—	—	- .
A. S.	—	—	—	43. 5 „	—	—	—
B. C.	—	—	-	52. 4½ „	—	—	—
Portg. Obl. 3 p	42⅞	15/16	42⅞	*Sard.* C. 5 „	—	- -	—
Obl. 56 3 „	42⅝	—	—	*Peru* 54 4½ „	—	—	—
„ C.	—	—		P.	—	—	—
Rusl. H&C. 5 p	102¼	⅜	102¼	*Eq.* 55. 1 „	13⅛	¾	—
„ 5 „	101¼	—	—	*Venzl.* Obl. 4½ „	26½	—	—
Cert. Obl. 5 „	90⅞	91	—	U. 2 „	10⅜	½	—
„ . 4 „	83½	⅞	83⅝	*Gren.* Obl. 3½ „	16⅜	½	—
„ Stgltz 4 „	83⅛	¼	—	U.	5¼	—	—
„ N. 4 „	—	—	—	*Mex.* Obl. 3 p	16 15/16	17¼	16 15/16
„ 54. 5 „	—	—	—	*N. Am.* Ph. H. *f*	665	—	—
„ 55. 5 „	96 7/16	97	96¾	Ph. B.	—	—	—
„ H. 5 „	—	—	—	„ R. 6 p	-	—	—
„ L. 5 „	95	—	-	Am. Bank .	—	—	—
„ L. 4½ „	92⅜	½	92⅜	Ill. Sp. A. . .	90	-	—
Insch. . 6 „	—	—	—	„ Obl. C. B. 7 p	77½	78	—
Cert. . 6 „	63¼	—	—	Lousiana 5 „	—	—	—
Polen A. . *f*	148¾	—	—	*Grkl.* Obl. 5 „	—		—

Handelm. contant 137 à ½. Russische spoorweg *f* 71. De 2½ pc. Metall. October 35⅝. — Beleening 6. Prolongatie 6½. Disconto 7.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

P. F. M. UZURET, *President*. J. BRASKAMP, *Secretaris*.

Binnenl. fondsen, met goeden handel, prijshoudend. Handelm. williger. Russische 5 pc. Stgl. mede gevraagd; spaansche 3 pc. binnenl. iets minder willig; oostenrijksche, met eenigen handel, vaster; portugesche goed prijshoudend. Berigten uit Nieuw-York 5 November gunstiger.

LONDEN, 17 November. De 3 pc. gecons. resc. 89⅝ à ¾. Spanje 1½ pc. 24½ à ¾.

PARIJS, 17 November. De 3 pc. renten 66 fr. 45. Spanje 3 pc. 36.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 17den November 1857.

Petersburg 2/m. 165. *Porto* 3/m. 40¾. *Lisbon* 3/m. 40¾. *Hamburg* 2/m *f* 34⅝; idem zigt *f* 35 5/16. *Londen* 2/m. *f* 11,57½; idem zigt *f* 11,80 alles geld. Disconto 7 pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 16 November. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. matig aangevoerd en in de meeste gevallen tot vorige prijzen verkocht; goede en puike jar. *f* 9 à *f* 9,50; mindere *f* 7,25 à *f* 8,75; goede en puike nieuwe *f* 9,40 à *f* 9,90; mindere *f* 7,50 à *f* 9,30; roode bragt bij kleinen aanvoer slechts vorige prijzen op; 166 p. n. Hoogl. Kleefs. *f* 320, *f* 310; 168 p. dito *f* 320; 163 p. jar. Kl. *f* 300. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. 10 c. lager, *f* 5,75 à *f* 6,50; voorts 153 p. n. Belgis. *f* 195; 154 p. dito *f* 194; in publ. veiling 60 last meer en minder besch. Arch. 118, 119 p. *f* 160, *f* 161; 70 last dito te Delfshaven liggende 114, 117 p. *f* 156, *f* 158. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 5,70 à *f* 6,50; dito zomer *f* 5,50 à *f* 6,50. *Haver* 20 c. lager; Zeeuws. en Inl. korte *f* 3,90 à *f* 5; dito lange *f* 2,50 à *f* 4,20. *Boekweit f* 2 lager, op 140 p.: Noord-Brab. *f* 230, *f* 235; Oostvr. veen *f* 205, *f* 210. *Erwten:* Zeeuwsche groene *f* 7,50 à *f* 8,50; groote dito *f* 7,50 à *f* 9,50; Geld. grauwe *f* 11,50 à *f* 14,50. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte *f* 10,75 à *f* 13,25; dito bruine *f* 8,50 à *f* 10,50; dito paardenboonen 10 cts. lager, *f* 6,50 à *f* 7,25. *Koolzaad:* goed Zeeuwsch in zakken £ 65. *Slag-lijnzaad* zonder handel. *Kanariezaad* 50 c. hooger *f* 15 à *f* 16,75.

234ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

2de Lijst. N°. 8495, een prijs van *f* 5000. N°. 2295, een prijs van *f* 1500.

Dienst tusschen Amsterdam en den Helder, met de Stoombooten Mercurius en Zaanstroom en de IJzeren Barges Dolphijn en Noord-Holland.

Van AMSTERDAM naar den HELDER.

Van *Amsterdam:*		Van *Alkmaar:* Na aank. der Stoomb. *Zaanstroom*.	
's Morgens	ten 7½ ure.	's Voormiddags	ten 11 ure.
's Namiddags	„ 3 „	's Avonds	„ 6½ „

Van den HELDER naar AMSTERDAM.

Van *het Veerhuis der Barges:*		Van *Alkmaar:*	
's Nachts	ten 12 ure.	's Morgens	ten 6 ure.
's Voormiddags	„ 8½ „	's Namiddags	„ 1 „

Nieuwe Schouwburg te Haarlem in de St. Jansstraat.

De Rotterdamsche Tooneelisten onder directie van A. PETERS, zullen op *Vrijdag* 20 *November* 1857, opvoeren:

N°. 1 van het Abonnement.

MARIA STUART,

KONINGIN VAN SCHOTLAND.

Beroemd Treurspel in 5 Bedrijven. Naar het Fransch van LE BRUN, door *A. L. Barbaz.*

Nooit alhier vertoond.

Gevolgd door

EEN BENGAALSCHE TIJGER.

Blijspel met Zang in een Bedrijf.

Door uitgebreidheid van het stuk aanvang ten zes ure precies.

Prijzen der Plaatsen: Balcons *f* 2,—; Eerste Loge *f* 1,80; Tweede Loge en Amphitheater *f* 1,50; Bak *f* 1,—; Gaanderij *f* 0,40.

NB. *Plaatsen zijn te bespreken aan den Schouwburg tegen 10 Cents extra per plaats, van 10 tot 3 uren, Donderdag 19 en Vrijdag 20 dezer.*

⁂ Ondertrouwd:
ALKMAAR, 12 November 1857. A. J. BERMAN, Predikant te *Watergang*, en GA. BLOM.

⁂ Getrouwd:
NIJMEGEN, 14 Nov. 1857. C. M. LAMMERÉE en M. DE FREMERY.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot, *J. C. J. C. ROLDANUS*, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.
MIDDELBURG, 12 November 1857. F. P. J. SIBMACHER ZIJNEN.

⁂ Bevallen van een welgeschapen ZOON, Vrouwe *L. A. J. VAN HAERSOLTE*, geliefde Echtgenoote van
VAASSEN, 14 November 1857. J. P. NONHEBEL.
Eenige kennisgeving.

⁂ Den 14den November 1857, is te NIEUW-LOOSDRECHT bevallen van eene DOCHTER *P. H. VERHOEFF—GOBIUS DU SART.*

⁂ Bevallen van eene DOCHTER *S. C. DE LANG*, geliefde Echtgenoot van S. COOL.
SCHIEDAM, 14 November 1857.

⁂ Bevallen van een' ZOON *E. J. DE VROOM*, *VAN ZALINGEN.* Eenige kennisgeving.
DEVENTER, 15 November 1857.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot *CHRISTIENE MARIE HENRIETTE KESMAN*, beviel heden gelukkig van eene welgeschapene DOCHTER, welke evenwel eenige uren na de geboorte is overleden. J. VAN DER CHIJS.
DELFT, 15 November 1857.
Algemeene en tevens bijzondere kennisgeving.

⁂ Bevallen van een' ZOON *W. M. P. WOLTERBEEK*, geliefde Echtgenoote van Mr. H. W. G. RAS.
AMSTERDAM, 15 November 1857.

⁂ Bevallen van eenen ZOON *A. F. W. DUDOK VAN HEEL*, geb. *EGIDIUS.*
AMSTERDAM, 16 November 1857.

⁂ Onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder Vrouwe ANDREETTA CHRISTINA VAN HEUSDE, Weduwe van den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer *W. Scholten*, werd ons heden door den dood ontnomen.
LEIDEN, 11 November 1857. *Uit aller naam*, J. H. SCHOLTEN.

⁂ Heden overleed, na een langdurig lijden, in het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te *'s Hertogenbosch*, de Heer L. H. A. DIEDEREN, gewezen Hoofd-Onderwijzer aan de Rijks Lagere-School alhier ter Stede.
MAASTRICHT, den 12den November 1857. *Namens de Familie*, J. E. RETEL, Curator.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed in den ouderdom van ruim 73 jaren, Vrouwe J. J. STEYN PARVÉ, Weduwe van den Heer *L. H. Elias Schovel.*
ARNHEM, 12 November 1857.
Eenige kennisgeving.

⁂ Het heeft den Heere van leven en dood behaagd, mijne dierbare gade AAFJE VISSER, in den ouderdom van ruim drie en dertig jaren, na een smartelijk lijden van zeven en twintig dagen, uit mijn armen weg te nemen, mij nalatende vier Kinderen die te jong zijn het verlies te beseffen. K. OOSTEN Cz.
BLOKZIJL, 13 November 1857.
Eenige kennisgeving.

⁂ Tot onze diepe droefheid overleed heden plotseling, in den ouderdom van ruim 69 jaren, onze waarde Broeder en Behuwd-Broeder, de Heer ARNOLDUS JOHANNES BEIJERINCK, in leven Heemraad van het Polderdistrict van *Overbetuwe* en lid van den Raad der Gemeente *Elst.* J. A. BEIJERINCK,
LENT, den 13den November 1857. Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, *uit aller naam.*
Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Heden ontving ik het voor mij en mijne Kinderen treurig berigt, dat mijn Zoon WALRAVEN, in den ouderdom van ruim 36 jaren, te *Batavia* is overleden.
ELST, den 13den November 1857. G. FRANCKEN, Wed. *J. H. Menso.*

⁂ ZUTPHEN, den 13den November 1857. Heden overleed aan een langzaam verval van krachten, in den ouderdom 67 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JOHANNA GERHARDA POST, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.
J. J. MISPELBLOM BEIJER.

⁂ Heden overleed aan eene kortstondige doch hevige ongesteldheid van slechts eenige dagen mijne hartelijk geliefde Echtgenoot A. E. FROLICH, in den ouderdom van even 64 jaren, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van bijna 43 jaren, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Dochter. Allen die de dierbare overledene in haar opregt Christelijk leven, als liefderijk Echtgenoote en allerzorgzame Moeder gekend hebben, zullen het voor ons allen zoo diep grievend verlies kunnen beseffen.
'SGRAVENHAGE, den 13den November 1857. H. A. VAN DER BRUGH, *mede namens mijne Kinderen.*
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed onze geliefde oudste Dochter ANNETTA MARIA PARMENTIER, in den jeugdigen leeftijd van ruim 20½ jaren. J. L. KAMPHUYSEN.
C. M. KAMPHUYSEN — SCHRICK.
GOUDA, 13 Nov. 1857.

⁂ Heden overleed, na een smartelijk lijden, de H. W.-Geb. Vrouwe JOHANNA MARIA Baronnesse SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE, geboren Baronnesse VAN RHEMEN.
Huize POLL te *Voorst*, 14 November 1857.

⁂ Heden overleed onze waarde Tante, Mejufvrouw CLASINA JOHANNA VAN AALST, in den ouderdom van ruim 75 jaren. J. P. VAN AALST
DELFT, 14 November 1857. P. E. VAN DER MANDELE, Executeuren Testamentair.

⁂ Heden overleed mijn dierbare Echtgenoot, de Wel-Edele Heer W. PAUW, Lid der Provinciale Staten van Noord-Holland, Dijkgraaf van de Purmer, Wethouder dezer Gemeente enz. enz., in den ouderdom van 59 jaren, diep betreurd door mij, onze Kinderen en Behuwd-Kinderen.
Wed. G. PAUW, KOKER.
PURMERENDE, 13 November 1857.
Op uitdrukkelijk verlangen van den Overledene, zal de rouw alleen door de Weduwe worden aangenomen.

⁂ Heden overleed, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot CORNELUS KRUSEMAN, in leven Historie-Schilder, Kommandeur der Orde van de Eikenkroon en Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, in den ouderdom van 60 jaren. H. A. MEIJER,
LISSE, 14 November 1857. Wed. *C. Kruseman.*
Deze dient voor algemeene en bijzondere kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.
De uitwendige rouw zal alleen door de Weduwe worden aangenomen.

⁂ Met diepe droefheid berigten wij, dat onze zeer geliefde derde Zoon ABRAHAM CORNELIS, oud 17 en een half jaar, na eene langdurige ongesteldheid heden is overleden. J. J. ENSCHEDÉ.
C. ENSCHEDÉ, geb. DALEN.
HAARLEM, 14 November 1857.

⁂ Heden overleed onze geachte Vader en Behuwd-Vader, de Heer ISAK BUSSEMAKER, in den ouderdom van ruim acht en zeventig jaren.
DEVENTER, 15 November 1857. ISAK BUSSEMAKER JR. *Uit aller naam.*

⁂ Heden ontsliep mijne lieve Echtgenoot CORNELIA ADRIANA JOHANNA JANSEN, op den leeftijd van bijna drie en twintig jaren. G. VAN GORKOM.
EEMMES-BINNENDIJKS, 15 November 1857.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden namiddag ten vijf ure ontsliep, zacht en kalm, onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Heer PIETER KWANTES Jz., Oud-Onderwijzer der jeugd alhier, laatst Weduwnaar van *Trijntje Lakeman*, in den ouderdom van bijna 70 jaren. *Uit aller naam*,
TWISK, den 15den November 1857. J. KWANTES.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

⁂ Heden behaagde het den Almagtige, mijn geliefde Echtgenoot HENDRIK VERHOEVE, in den ouderdom van 67 jaren en 7 maanden, en na eene genoegelijke Echtvereeniging van bijna 23 jaren, door den dood tot zich te nemen. Zwaar treft mij dit verlies, doch ik hoop te berusten in den wil van Hem, op wien zijn vertrouwen hier gevestigd was. D. SLOT,
Wed. *H. Verhoeve.*
'T ZANT, in de *Zijpe*, 15 November 1857.

⁂ Heden overleed mijne geliefde Behuwd-Dochter CLEMENTINE, in den jeugdigen leeftijd van slechts 20 jaren. Zij overleefde haren dierbaren Vader slechts 6 maanden.
De Heere sterke mij in deze voor mij zoo zware beproeving.
'SGRAVENHAGE, 16 November 1857. Wed. H. L. REVEL, geb. QUARLES VAN UFFORD.
Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Het ZOONTJE, in wiens geboorte wij ons op den 9den der vorige maand mogten verheugen, werd ons heden door den dood ontrukt. J. H. HOOGBRUIN.
ZAANDAM, 16 November 1857. P. HOOGBRUIN, Geb. VAN DER TAS.

⁂ Aan allen die op onderscheidene wijze hunne deelneming betoond hebben bij het voltrekken van ons Huwelijk, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.
HAARLEM, 18 November 1857. P. C. MAKS. J. A. MAKS, VAN DITMAR.

⁂ Voor de vele bewijzen van belangstelling bij de bevalling mijner Echtgenoote, betuig ik bij deze mijnen hartelijken dank. J. J. VAN BREDERODE.
HAARLEM, 17 Nov. 1857.

⁂ Voor de ons betoonde deelneming bij het verlies van ons jongste *Kind*, betuigen wij onzen dank.
ROTTERDAM, 15 November 1857. JACOB JONKHEIJM. E. JONKHEIJM, FLAES.

⁂ Voor de vele en opregte deelneming betoond bij het overlijden van mijn dierbaren Echtgenoot, betuig ik mijn hartelijken dank. De Wed. P. VAN DEN BOSCH, Geb. BLEEKER.

⁂ Ter voldoening aan Artikel 64 Burgerlijk Wetboek, en ingevolge dispositie van Zijne Excellentie den Minister van Justitie d. d. 14 November 1857, N°. 66, wordt bekend gemaakt, dat door JACOBUS ROELOFSEN, wonende te Zutphen, aan Zijne Majesteit is ingediend een Request, houdende verzoek om 's Konings toestemming, tot het aannemen van den geslachtnaam van VAN SITTERT, ten einde zich in het vervolg te kunnen noemen en teekenen ROELOFSEN VAN SITTERT.

⁂ Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Nalatenschap van wijlen Mejufvrouw de Wed. J. ZONNEVELD te Noordwijk-Binnen, wordt verzocht daarvan *franco* opgave of betaling te doen, ten Kantore van den aldaar gevestigden Notaris Mr. C. C. VAN DER SCHALK, vóór den 1sten December 1857.

RIJKS BELASTINGEN.
Wordt tegen billijke belooning ten spoedigste gevraagd, een EERSTE KLERK, aan een Kantoor van 's Rijks Middelen. Vereischten zijn soliditeit, grondige kunde, vooral in de I. en U. regten en bij voorkeur P. G.
Inclinerenden vervoegen zich met eigenhandige *franco* Brieven, houdende opgave van ouderdom enz., onder Lett. Z, bij den Boekhandelaar B. B. BLIJDENSTEIN te Enschede.

⁂ Eenige ZADEL- of SCHOENMAKERSKNECHTS werk begeerende, vervoege zich ten spoedigste bij B. SCHULLER, Kruisweg te Haarlem.

⁂ *Une jeune personne, d'une famille distinguée, religion Protestante, ayant obtenu, par son examen, le premier grade, désire trouver une place de* GOUVERNANTE *auprès d'une famille respectable, aux Indes Orientales. Elle est à même d'enseigner à fond les 4 langues modernes, la géographie, l'arithmétique, la musique, le dessin, enfin tout ce qui concerne une éducation soignée.*
S'adresser pour de plus amples informations, lettres affranchies sous l'initiale B., au Libraire W. E. DANNENFELSER à Utrecht.

⁂ *Mademoiselle J. H. DE NEYN VAN HOOGWERFF, Institutrice à Velp, près d'Arnhem, demande une SECONDANTE de la Suisse Française, qui sache enseigner le Français par principes et qui soit munie de bons certificats. S'adresser par lettres affranchies à la susdite Institutrice.*

⁂ *Une INSTITUTRICE d'un age mur, de la religion protestante, qui s'est vouée depuis plusieurs années à l'éducation de jeunes demoiselles, désire se replacer vers le mois de Mai prochain. Pour des détails ultérieurs, on est prié de s'adresser sous l'initiale L. à M. MULLER FRÈRES Libraires, Boisleduc. Affranchir.*

⁂ **UIT DE HAND TE KOOP.**

EEN ANTIEK KAMER-AMEUBLEMENT UIT DE 15de en 16de eeuw.

Franco te bevragen onder Lett. A. Z., bij den Boekhandelaar J. J. VAN BREDERODE te Haarlem.

⁂ **TE KOOP.**
Op de Keur 2 puik beste HAZEWINDEN, hun eerste veld loopende. Brieven *franco*, onder Letter Z. aan de Boekhandelaars BROESE & COMP. te Breda.

⁂ IEMAND eene zoo goed als nieuwe IJKER of DAMSCHUIT, lang over steven ongeveer 50 Vt., en breed 10 Vt. 7 Dm. Amsterd. Maat, TE KOOP hebbende, gelieve zich ten spoedigste te vervoegen met *vrachtvrije* Brieven bij den Heer C. THOMASZ, in de *Groote Keete*, Gemeente Callantsoog.

⁂ Uithoofde van aanstaand vertrek, worden *op trouw* te KOOP aangeboden:
3 goed gedresseerde RIJPAARDEN, van 5, 7 en 10 jarigen ouderdom, waarvan een à deux mains, welk vooral uitmuntend in het Tuig is. Adres *franco*, in de Manége te Haarlem.

⁂ PUBLIEKE VERKOOPING, op Vrijdag den 20sten November, des voormiddags ten tien ure, op de *Turfmarkt* te Haarlem, van eene groote partij DEELEN, bestaande in onderscheidene Lengten en Dikten en hetgeen verder ter Verkoop zal worden aangeboden.

⁂ HOUTVEILING, op Donderdag den 3den December 1857, 's morgens 10 ure, in de Breesaap onder Velsen, van allerlei soorten van HAKHOUT, geschikt tot veel gebruiken.

⁂ HOUTVEILING, op Zaturdag 5 December 1857, 's morgens 10 ure, in de bosschen *het Neethof* en *de Molenduinen* achter de Sandpoort onder Velsen, van allerhande soorten zwaar meestal Eiken HAKHOUT.

⁂ EERSTE HOUTKOOP, op Woensdag 9 December 1857, des morgens ten 10 ure, in de bosschen van het Landgoed *Keukenhof*, van extra zwaar ESSCHEN-, ELZEN-, EIKEN- en BERKEN HAKHOUT, onder Noordwijkerhout en Lisse. Te beginnen in de Espelbosschen.

⁂ Door J. D. JORDAAN, Notaris, residerende te Haaksbergen, Provincie Overijssel, zal op Donderdag den 26sten dezer maand November, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *G. J. Leuvelink*, in Langelo, Gemeente Haaksbergen, in het openbaar worden verkocht:
Ruim 700 Zware EIKEN BOOMEN, staande op de Erven *Kleinsman en Langelo*, Gemeente Haaksbergen, onmiddelijk aan den grindweg van Haaksbergen naar Eibergen en in de nabijheid van de Schipbeek en de Berkel; zijnde geschikt tot water en allerlei timmerhout, benevens spoorrichels etc.
Nadere informatien bij genoemde Notaris en den Heer *H. J. Smits* te Haaksbergen. Brieven *franco.*

⁂ Op Zaturdag den 28sten November 1857, des avonds ten 7 ure, in het Logement *de Doelen* te Monnickendam, zullen ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris MEYNARD CORNELIS MERENS, in het openbaar ter Verkoop worden geveild:
N°. 1. Eenige percelen WEILAND, met bijbehoorend Riet, gelegen buiten de Nieuwepoort, aan de Broeker-Trekvaart, in de Gemeente Monnickendam, Sectie B, N°. 165 tot 168, te zamen groot 5 Bunders, 23 Roeden en 50 Ellen.
N°. 2. Een perceel BOSCH en TUINGROND, met daarop staand Tuinhuis, Bloemenbak, Broeiramen en verdere Betimmering en Beplanting, staande en gelegen naast het vorig Perceel, Sectie B, N°. 169 — 173, te zamen groot 1 Bunder, 73 Roeden, 22 Ellen.
N°. 3. Eenige Percelen WEILAND, gelegen naast het vorig Perceel, in eigen bedijking met daarop staand Molentje, zijnde in Sectie B, N°. 174 — 184 en 186, te zamen groot 12 Bunders, 13 Roeden, 70 Ellen.
N°. 4. Eene STALLING en ERVE, staande en gelegen te Monnickendam, op het Rozendaal, Sectie A., N°. 571, groot 3 Roeden, 80 Ellen.
N°. 5. Eene STALLING, met ruim Koetshuis en Koetsierswoning en Erve, staande en gelegen op het Binnendijk, te Monnickendam, Sectie A, N°. 161, groot 2 Roeden, 80 Ellen.
De Percelen 1, 2 en 3, ter gezamentlijke grootte van 19 Bunders, 10 Roeden, 43 Ellen, zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna in eene massa worden geveild.
Nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *Merens*, te Monnickendam.

⁂ De Notaris HULST, residerende te Oosterblokker als lasthebbende van zijne Principalen presenteert op Maandag den 30sten November 1857, 's avonds ten 6 ure, in de Herberg *de Nieuwe Aanleg*, te Oosterleek, in openbare veiling te verkoopen: Eene HUISMANSWONING met BOET, ERVE en diverse LANDERIJEN, staande en gelegen te Oosterleek, Gemeente Wijdenes, en een stuk WEILAND, onder Hem, te zamen groot 21 Bunders, 21 Roeden, 50 Ellen.

*** **VOORLOOPIGE BEKENDMAKING.**

In de maand December aanstaande zal te Leyden, ten overstaan van de aldaar residerenden Notaris Mr. H. OBREEN, in het openbaar ter verkoop worden aangeboden: De te Leyden gevestigde, in volle werking zijnde en een solide bestaan opleverende **BOEKDRUKKERIJ**, van wijlen den Heer Mr. J. G. LA LAU, alsmede de Eigendom van de **Leydsche Courant** en het materieel der Drukkerij. Informatiën zijn te bekomen bij genoemden Notaris.

*** C. H. ZOUTMAAT BRUGMAN, Notaris te Edam en M. C. MERENS, Notaris te Monnickendam, zullen ten overstaan van een hunner, op Donderdag 3 December e. k., des avonds ten 6 ure, in *het Heeren-Logement*, te Edam, veilen en verkoopen:

Een kapitaal WOONHUIS en TUIN, benevens diverse WOONHUIZEN en ERVEN, allen te Edam gelegen, alsmede ongeveer 43 Bunders uitmuntend GRASLAND; zulks in 21 Kavelingen of Nummers, liggende in den Zeevang, Zuidpolder en aan den Lagendijk, Gemeenten Edam en Katwoude, alles breeder bij Biljetten omschreven.

Nadere inlichtingen zijn in *persoon* of op *franco* aanvragen te verkrijgen, ten Kantoren van de beide genoemde Notarissen te Edam en te Monnickendam.

*** Men is van meening ten overstaan van den te 's Gravenhage residerenden Notaris J. W. VAN DEN BERGH, in *het Venduhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat aldaar, op Maandag den 14den December 1857, des namiddags ten 5 ure, te Veilen, en op Maandag den 21sten daaraanvolgende, des avonds ten 7 ure, te Verkoopen:

Het aanzienlijk en uitgestrekt LANDGOED, genaamd *LANGENHORST*, bestaande uit aanzienlijke Buitenplaats, met prachtige, hechte, sterke, voor weinige jaren geheel nieuw gebouwde en bijzonder goed onderhouden Heerenhuizing, bevattende een aantal Kamers en drie groote Zalen, allen gestucadoord en de meesten derzelve met marmeren Schoorsteenmantels voorzien, wijders Stalling voor 8 Paarden, Koetshuis, Tuinmans- en Portierswoningen, gemetselde Perzikken- en Druivenkasten, Druiven- en Perzikkenmuren, Broeijerijen, Schuren, verdere Getimmerten en Erven, Bloem- en Moestuinen, Boomgaarden, Engelsch Plantsoen, houtrijke Bosschen, zoo met zware Eiken-, Beuken- en Iepen-Boomen, als met welig Hakhout bezet, Bepoting en Beplanting en Vijvers; mitsgaders drie Percelen uitmuntend WEI- of HOOI- en TEELLAND; voorts kapitale BOUWMANSWONING, bestaande uit hechte en sterke Huizinge, Stallingen, voor 32 Koebeesten en 5 Paarden, Dorschvloer, Varkenschuur, Steenen Wagenschuur, Karnschuur, twee vijfroeden Hooibargen, verdere Getimmerten, Erven, Werf, Tuin en Boomgaard, Bepoting en Beplanting, en eindelijk onderscheidene Percelen extra beste en weltoegemaakte WEI- of HOOILANDEN en uitmuntend TEELLAND, alles te zamen groot 53 Bunders, 49 Roeden, 66 Ellen, en staande en gelegen annex elkander in de Gemeenten Wassenaar en Veur, aan den Straatweg van 's Gravenhage naar Leyden, in de nabijheid van het 's Gravenhaagsche Bosch.

De Veiling en Verkooping van het voorschreven Landgoed, zal plaats hebben in 7 percelen, die allen breeder bij geaffigeerde Biljetten zijn omschreven, en welke bij de gunning eerst afzonderlijk en daarna in combinatien ter verkoop zullen vorden voorgesteld.

De bedoelde onroerende Goederen zijn te bezigtigen des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags van iedere week, op vertoon van een Toegang-Biljet, verkrijgbaar ten Kantore van den genoemden Notaris, en zijn te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen, op 1e Februarij 1858.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris *van den Bergh*.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

OTHELLO,

DE MOOR VAN VENETIËN.

UIT HET ENGELSCH VAN

WILLIAM SHAKSPERE,

DOOR

JURRIAAN MOULIN.

Derde druk.

Onder toezigt van Dr. J. VAN VLOTEN, Hoogleeraar te *Deventer*.

f 1.25.

*** Bij B. DEKEMA, te Utrecht, is verschenen:

VERZAMELDE VERTELLINGEN en SPROKEN van H. C. ANDERSEN.

2 *Deelen met Portret op Staal.* Prijs *f* 4,50.

Dit is nu het Werk, dat *Andersen* zelf zijn Meesterstuk noemt, waarmeê de Duitschers dweepen en dat wijlen den Heer *van der Vliet*, in **de Tijd** zoo gunstig heeft bekend gemaakt, door er nu en dan een' fragment van onder de oogen van het Nederl. publiek te brengen. Het best gelijkend der bestaande Portretten, is door den Schrijver zelve welwillend voor deze Hollandsche Uitgave toegezonden.

*** Uitgave van W. E. TJEENK WILLINK te Zwolle.

VOLKSHUISHOUDKUNDE,

VOOR ALLEN

DIE IN LANDBOUW EN NIJVERHEID BELANG STELLEN.

DOOR

Dr. F. G. SCHULZE,

Hoogleeraar te Jena.

BEWERKT DOOR

E. C. ENKLAAR.

Gedrukt in groot mediaan 8° formaat, zal de *Volkshuishoudkunde* worden uitgegeven in maandelijksche afleveringen van *vier* vellen druks, ad 15 Ct. per vel of 60 Ct. per afl. en acht of hoogstens negen zoodanige afleveringen beslaan.

De eerste aflevering is alom voorhanden of te bekomen; de tweede is ter perse.

*** Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, ziet het licht:

HOLLAND.

ALMANAK VOOR 1858.

UITGEGEVEN DOOR

Mr. J. VAN LENNEP,

ONDER MEDEWERKING VAN

A. BEELOO, P. A. VAN DEN BERGH, J. BRESTER Az., A. J. DE BULL, C. T. VAN ASSENDELFT DE CONINGH, DIDYMUS, P. A. DE GÉNESTET, W. J. HOFDIJK, GERARD KELLER, M. P. ROSMADE, H. J. SCHIMMEL, MR. L. J. A. TOLLENS en W. J. VAN ZEGGELEN.

Met vijf platen en titel in staal gegraveerd naar F. A. Breuhaus de Groot, H. Hollander Cz., H. F. C. ten Kate, Mari ten Kate en C. Rochussen. — Gebonden in fraaijen band, verguld op sneê.

Prijs *f* 3, 90.

*** Bij den Boekhandelaar P. K. BRAAT, te *Dordrecht*, is van de Pers gekomen:

DE ZELFSTANDIGHEID VAN DEN CHRISTEN,

IN BESCHOUWINGEN OVER

Openbaring — de Erkenning der waarheid van het Evangelie — en de Waarheid eene Verborgenheid, voor de Gemeente ontwikkeld

DOOR

L. W. E. RAUWENHOFF,

Theol. Doct. en Pred. te Dordrecht.

Prijs *f* 1,30.

Tevens wordt door hem met succes gedebiteerd:

Dr. L. W. E. RAUWENHOFF, *Geloof.* Open Brief aan Prof. **Dr. S. Hoekstra, Bz.** . . . *f* 0,50.

A. W. SIEVEKING, *Gedachten over Armverzorging* . . . . *f* 1,90.

Prof. Dr. H. KLENCKE, *de Scheppingsdagen.* Natuurschilderingen. Uit het Hoogduitsch door **Dr. J. H. van den Broek,** met Platen . . . . *f* 2,75.

" " " *Zondagsbrieven* aan eene Godsdienstige Vriendin over Natuurkunde en Godsdienst. Uit het Hoogduitsch door **Dr. A. Winkler Prins** . . . . *f* 2,75.

W. F. LIJNCH, *Togt door het Heilige Land.* Naar den **zesden** druk uit het Engelsch vertaald, door **J. P. Stricker,** *Theol. Doct. en Pred. te Amsterdam*, 2 deelen, met Platen en Kaarten . . . . *f* 4,90.

W. HUGHES, *Engelands Australische Kolonien*, in haar ontstaan en tegenwoordigen toestand. Naar het Engelsch, door **J. P. Bredius.** . . . . *f* 1,90.

NIEUW WOORDENBOEK der *Nederduitsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche Talen.* **Tweede Uitgave.** Vermeerderd en verbeterd door **N. S. Calisch.** 2 Deelen . . . . *f* 9,60.

Ieder Deel afzonderlijk . . . . " 4,80.

Elke Afdeeling van het 2de deel " 1,60.

*** Door de Erven C. M. v. BOLHUIS HOITSEMA. te Groningen zijn uitgegeven:

I. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. PAREAU*, **Encyclopaedia Theologi Christiani.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,10.

II. Prof. *L. G. PAREAU et P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Compendium Dogmatices et Apologetices Christianae.** Editio tertia, aucta et emendata Prijs *f* 2,75.

III. Prof. *B. H. LULOFS*, **DE DECLAMATIE,** of de Kunst van DECLAMEREN of RECITEREN en van de MONDELIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKENDHEID in het algemeen. Prijs *f* 3,90. Nog slechts weinige Exemplaren zijn van dit gunstig ontvangen werk voorhanden.

IV. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Wenken over de eigene Studie,** voor jeugdige Onderwijzers in de Lagere Scholen. Prijs *f* 0,50.

V. **Leven, Denken en Werken** van **JOHANN KASPAR LAVATER.** Naar het Hoogduitsch van Dr. *FERDINAND HERBST.* Prijs *f* 3,20.

VI. *J. HUIZINGA*, **Wetten** op de **Personele Belastingen,** het **Geslagt** en **Gemaal,** te zamen in één Deel. Prijs *f* 2,90.

VII. ———— **Wetten** op de **Personele Belastingen.** Prijs *f* 2,30.

VIII. **Tafereelen** en **Verhalen** uit de **Natuur** en de **Geschiedenis.** Een Leesboek voor de Scholen, ter bevordering van *Smaak* en *Kennis.* Verzameld uit den HUISVRIEND voor 1843. Uitgegeven door het *Bestuur van de Gewestelijk Vereeniging* Groningen *van het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap.* Prijs *f* 0,30.

*** Alom is verkrijgbaar:

BETUWSCHE NOVELLEN

DOOR

J. J. CREMER.

2 deelen in één band met Vignetten. Prijs *f* 1,30.

Men leze over deze Novellen, de beoordeelingen, in den *Alg. Konst- en Letterbode* 1857 N°. 3, het *Zondagsblad*, het *Leeskabinet*, Maart 1857, het *Algemeen Handelsblad*, de *Leydsche Courant* van 10 April 1857, enz. enz.

*** Bij de Erven LOOSJES, te Haarlem, is van de pers gekomen:

HET ZAMENSTEL DER VOORNAAMSTE

EUROPESCHE HOUTSOORTEN.

Handleiding tot Mikroskopisch onderzoek van Houtachtige Plantenweefsels.

door J. W. H. CORDES,

benoemd Ambtenaar voor het Boschwezen in Nederl. Indië.

Met drie uitslaande Platen. Prijs *f* 2,25.

*** Door A. J. M. BEKKERS te Breda is uitgegeven en verzonden:

De OPVOEDING en VERZORGING van het KIND, en de OPLEIDING en VORMING van het MEISJE, van ***JULIA PFANNENSCHMIDT-BUROW;*** naar het HOOGDUITSCH door **J. W. R. G.;** met eene Voorrede van den WelEerwaarden Heer M. E. VAN DER MEULEN, Nederduitsch Hervormd Leeraar te *Terheyden* . . . . *f* 1,90.

Spoedig zal op dit Werkje een *tweede* Deeltje volgen, behelzende **de OPVOEDING der JONGENS,** naar het HOOGDUITSCH VON FRIEDRICH KORNER.

Elk Deeltje blijft evenwel **afzonderlijk** verkrijgbaar.

BLANKEN en ZWARTEN. Christelijk verhaal voor Neêrlands Jeugd, nageschetst door **J. W. R. GERLACH** . . . . *f* –,65.

En debiteert met succes.

Twaalf Levensvragen voor den gemoedelijken Christen, getrouwe navolging van J. F. LOBSTEIN, Hervormd Leeraar te Bazel, door ***JUSTUS*** *f* 1,25.

*** JOHs. NOMAN & ZOON, te Z.-Bommel, debiteren met succes:

Dr. N. BEETS. Chronologische Kaart voor de Geschiedenis van het Volk van Israël. Derde druk. *f* –,80.

J. A. HANSSEN. Meetkunstige Berekeningen ten dienste van den Ambachtsman. Met 35 Houtgrav. 12°. *f* –,40.

Mr. J. VAN LENNEP. Tijdkaart van de Geschiedenis des Vaderlands, van de vroegste tijden tot op heden, fraai geïllustreerd met Vignetten, door C. ROCHUSSEN, in 2 Bladen, met afzonderlijke beschrijving. 2e druk . . . . *f* 8,80.

Idem op Linnen, met Rollen . . . . " 11,80.

Deze Tijdkaart, die door hare illustratiën een aanschouwelijk overzigt geeft der belangrijkste fijten, om daardoor het geheugen te gemoet te komen, behoort te huis in elke School en Leerkamer, en even zeer op de Bibliotheek van ieder, die op de beoefening onzer Historie prijs stelt.

W. M. LOGEMAN. De Draaibank en haar gebruik Eene Handleiding voor Timmerlieden, Schrijnwerkers Smeden, Koperslagers enz. Met 26 Houtgrav. gr. 12°. *f* –,60.

E. REUSS. Geschiedenis der Christelijke Godgeleerdheid, gedurende het Apostolisch Tijdvak. Vertaald door C. BUSKEN HUET en met eene aanbevelende voorrede van Prof. A. KUENEN. 2 dln. gr. 8°. . . . . *f* 10,90.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, verschijnt eene

NIEUWE VERTALING, GOEDKOOPE UITGAVE,

VAN DE WERKEN VAN

WALTER SCOTT,

waarvan reeds uitkwamen:

Ivanhoe. Herzien door Dr. M. P. LINDO. Twee deelen, met Portret van *W. Scott* en Vignet. . . *f* 3,90.

Het Hart van Mid-Lothian. Herzien door Dr. M. P. LINDO. Twee deelen, met Vignet. . . . *f* 3,95.

Het Kasteel Kenilworth. Herzien door S. J. VAN DEN BERGH. Twee deelen met Vignet. . . . *f* 3,90.

De Oudheidkenner. Herzien door S. J. VAN DEN BERGH. Twee deelen, met Vignet. . . . . . *f* 3,90.

Quentin Durward. Herzien door S. J. VAN DEN BERGH. Twee deelen, met Vignet. . . . . *f* 3,90.

terwijl *ter perse* is:

Waverley, of zestig Jaar geleden. Herzien door S. J. VAN DEN BERGH.

De *Romans* van *Walter Scott* behouden hunne waarde in iederen tijd en hebben hunne standvastige plaats. Het werd tijd, dat er voor ons tegenwoordige geslacht eene nauwkeurig vertaalde en minkostbare uitgave kwam, opdat W. SCOTT zijns ondanks niet verouderen zou. Daarom ondernam de Uitgever de bovenaangekondigde reeks, die hij wenscht voort te zetten en zoo volledig mogelijk te maken. — Wat den uiterlijken vorm aangaat, sluit deze uitgave zich geheel aan de goedkoope Editie van de **Buitenlandsche Klassieken** en **Charles Dickens' Werken** aan, reeds nu eene verzameling uitmakende van *in de dertig gelijkvormige deeltjes*, waarvan ieder een meesterstuk op zich zelv' is, en die met de striktste zorg zal worden vermeerderd. Alle werken zijn tevens *afzonderlijk* te verkrijgen.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft verzonden:

EENE GOEDKOOPE UITGAAF VAN

VIJF MAANDEN.

EEN BOEK VAN VERTROOSTING OP DEN WEG DES LIJDENS.

DOOR

C. VAN SCHAICK.

Gr. 8°. 400 Bladzijden Druks. Prijs *f* 1.50.

REVALENTA ARABICA.

Eene goede spijsvertering geeft eene goede gezondheid, en als men de beroemdste Geneesheeren raadpleept, verkrijgt men de overtuiging dat zij het allen daaromtrent eens zijn:

Dat op weinige uitzonderingen na alle verouderde kwalen uit de eene of andere stoornis in de spijsvertering voortvloeijen.

Door de spijsverterings-organen te versterken, derzelver verrigtingen te regelen en het bloed te zuiveren, geneest **DU BARRY'S REVALENTA** de volgende ziekten:

Koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, vernaauwingen, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend kan zij alle andere spijzen vervangen. Men bereid ze op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten. Een maaltijd kost slechts 6½ à 10 Centen al naar gelang men eene groote of kleine Bus neemt.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten; de echte Revalenta van de Heeren BARRY DU BARRY & Co., 77 Regentstreet Londen, wordt verkocht door het **VERKOOPHUIS** en deszelfs Dépôts, en zijn de Blikken Bussen omwikkeld met Omslagen waarop eene menigte Attesten in de Hollandsche Taal gedrukt staan. (11/18 57.)

Te Haarlem bij JOH ENSCHEDÉ EN ZONEN.